

PRANEŠĖJŲ APSAUGA 2020 METAIS

2017 m. lapkričio 28 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymą (toliau -PAĮ, Įstatymas) Nr. XIII-804, kuris įsigaliojo nuo 2019 metų sausio 1 d. Įstatyme numatyta, kad kompetentinga institucija, kuri nagrinėja arba perduoda kitoms institucijoms nagrinėti pranešimus apie pažeidimus, koordinuoja pranešėjų apsaugos procesą yra Lietuvos Respublikos prokuratūra. Generalinio prokuroro sprendimu prokuratūroje pranešėjų apsaugos funkcija priskirta Vidaus tyrimų skyriui (toliau -VTS). 2020 metais VTS siekė, kad įstatymas būtų taikomas sklandžiai, pranešėjams užtikrinama maksimali apsauga bei pagalba. Didžiausi iššūkiai generalinei prokuratūrai, kaip kompetentingai institucijai buvo šie:

- teisės aktų, reglamentuojančių pranešėjų apsaugą tobulinimas.

2019 m. spalio 23 d. buvo priimta Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (EU) 2019/1937 dėl asmenų, pranešančių apie Sąjungos teisės pažeidimus, apsaugos, numatanti minimalius pranešėjų apsaugos standartus Europos Sąjungoje (toliau - Direktyva). Direktyvoje numatyta, kad Valstybės narės užtikrina, kad įsigalioję įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo 2021 m. gruodžio 17 d. Nors Lietuvoje galiojantis Pranešėjų apsaugos įstatymas tinkamai reglamentuoja pranešėjo statuso suteikimo procedūras, numato labai platų skatinimo bei pagalbos priemonių ratą, tačiau tam tikros normos neatitinka Direktyvos nuostatų, todėl VTS teikė nuomonę LR Teisingumo ministerijai dėl PAĮ tobulinimo, kad jis visiškai atitiktų Direktyvoje įtvirtintą reglamentavimą. Kita kryptis, kuria buvo aktyviai dirbama vidinių prokuratūros teisės aktų tobulinimas. 2020-12-29 generalinis prokuroras priėmė įsakymą Nr. I-391 dėl Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2008 m. rugpjūčio 11 d. įsakymo Nr. I-110 „Dėl rekomendacijų dėl ikiteisminio tyrimo pradžios ir jos registravimo tvarkos pakeitimo“, kuriame reglamentuota, kaip pagal pranešėjų teiktą informaciją pradedami ikiteisminiai tyrimai, kad baudžiamojo proceso metu būtų maksimaliai užtikrintas pranešėjų konfidencialumas.

- tarptautinės praktikos įsisavinimas bei dalijimasis sukauptą praktika.

2019 metais didžiausias iššūkis buvo Įstatymo praktikos formavimas, kadangi pranešėjų apsaugos institutas yra visiškai naujas mūsų šalyje, todėl 2019 m. gruodžio mėnesį įstojome į NEIWA, t. y. Europos Sąjungos valstybes vienijančią tinklą, kuriame institucijos, įgyvendinančios pranešėjų apsaugos įstatymus dalijasi savo gerąja praktika. 2020 metais buvo surengti 3 susitikimai.

Vidaus tyrimų skyriaus atstovės Monika Kalinauskienė ir Gintarė Bliujienė birželio 26 dalyvavo tarptautinio pranešėjų apsaugos tinklo NEIWA, nuotoliniu būdu organizuotoje antrojoje tarptautinėje konferencijoje pranešėjų apsaugos klausimais. Konferencijoje dalyvavo nariai iš 20 Europos sąjungos šalių. VTS atstovai buvo vieni iš 5 NEIWA tinkle sukurtų darbo grupių koordinatoriai ir atliko kelis mėnesius trukusią studiją apie kompetentingas institucijas skirtingose šalyse narėse. Buvo parengti klausimynai, išsiuntinėti šalims NEIWA narėms ir gautos informacijos pagrindu buvo apibendrinta informacija apie kompetentingas institucijas, jų pobūdį, funkcijas, darbo specifiką. Šioje konferencijoje Vidaus tyrimų skyriaus vyriausiojo prokuroro padėjėja M. Kalinauskienė pristatė šią studiją, jos pagrindu parengtas išvadas ir pasiūlymus. Tai buvo pirmoji tokio pobūdžio studija liečianti šį institutą. Konferencijos metu buvo priimta Romos deklaracija.

Monika Kalinauskienė ir Gintarė Bliujienė spalio 7 d. dalyvavo ketvirtajame NEIWA, nuotoliniu būdu organizuotame koordinaciniame susitikime. Susitikime dalyvavo ir Europos Komisijos Teisingumo ir vartotojų reikalų generalinio direktorato skyriaus vedėjo pavaduotoja Georgian Georgiadou, kuri aptarė Europos direktyvos 2019/1937 dėl asmenų, kurie praneša apie pažeidimus, perkėlimo į nacionalinę teisę procedūras ir esamą situaciją šalyse narėse. M. Kalinauskienė pristatė Lietuvos Respublikos patirtį ir esamą situaciją dėl Direktyvos nuostatų perkėlimo į nacionalinę teisę, taip pat buvo pristatytos pranešėjų apsaugos pastarojo ketvirčio aktualijos susijusios su COVID19 pandemija. Mūsų šalis yra viena iš keleto Europos valstybių, kurios jau beveik pilnai perkėlė Direktyvos nuostatas į nacionalinę teisę,- tai yra turi pranešėjų

apsaugą reglamentuojančius teisės aktus ir sėkmingai juos taiko praktikoje, tai buvo pastebėta ir Europos Komisijos atstovų, kurie Lietuvą įvardino kaip sėkmingą pavyzdį kitoms šalims narėms.

Gruodžio 5-6 dienomis Monika Kalinauskienė ir Gintarė Bliujienė dalyvavo tarptautinio pranešėjų apsaugos tinklo NEIWA, nuotoliniu būdu organizuotoje ketvirtojoje tarptautinėje konferencijoje. M. Kalinauskienė pristatė Lietuvos Respublikos prokuratūros, kaip kompetentingos institucijos veiklą pranešėjų apsaugos srityje. Kadangi konferencija buvo organizuojama interaktyvios diskusijos formatu, Vidaus tyrimų skyriaus atstovės M. Kalinauskienė ir G. Bliujienė atsakė į NEIWA tinklo narių klausimus apie prokuratūros darbo specifiką, procedūras, statistiką. NEIWA tinklo narėms labai įdomi Lietuvos patirtis praktikoje taikant Pranešėjų apsaugos įstatymą. Buvo pažymėta, kad Lietuva yra viena iš 3 pasaulio valstybių (kitos dvi yra JAV ir Pietų Korėja), kuri ne tik turi sukūrusi, bet ir sėkmingai praktikoje taiko kompensavimo ir atlyginimo mechanizmus pranešėjams. Taip pat atkreiptas dėmesys, kad Lietuva taiko labai plačias pagalbos priemones pranešėjams, - konsultavimą prokuratūros karštąja telefono linija, nemokamą teisinę pagalbą, veiksmingai taiko apsaugą nuo neigiamo poveikio. Konferencijos metu buvo priimta Briuselio deklaracija.

Pranešėjų apsaugos įstatymo 5 straipsnyje yra išvardintos konkrečios kompetentingai institucijai (VTS) priskirtos funkcijos, šioje ataskaitoje teikiami duomenys apie numatytųjų funkcijų įgyvendinimą per pirmuosius PAĮ galiojimo metus:

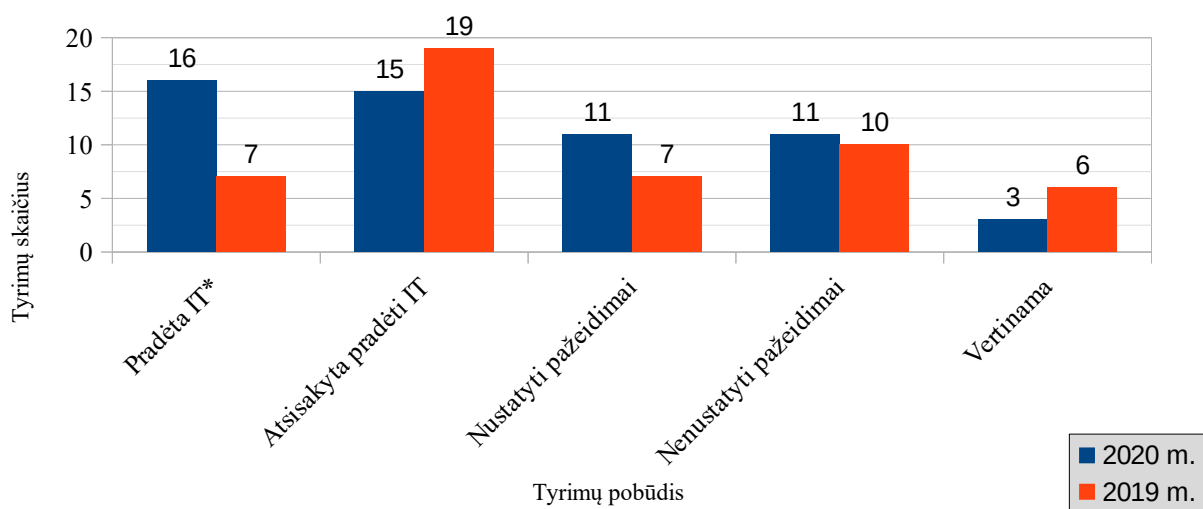
1. Sprendimų statistika

2020 metais informaciją pagal PAĮ pateikė 81 asmuo (4 asmenys pranešimus teikė ne po vieną kartą). Skyriuje priimti 86 sprendimai dėl pranešėjo statuso suteikimo: priimti 49 sprendimai pripažinti pranešėjais, ir 37 – sprendimai nepripažinti. Sprendimai dėl pažeidimų viešajame sektoriuje sudaro 58 procentus visų sprendimų (50 iš 86). 2019 metais buvo priimti 75 sprendimai, taigi 2020 metais priimtų sprendimų skaičius išaugo 13 procentų.

2. Pranešimuose pateiktos informacijos tyrimas ar tyrimo organizavimas

Iš 86 sprendimų vertinimui nesiūsta 19 sprendimų nepripažinti pranešėjais (dėl to, kad informacija jau buvo išnagrinėta kitų institucijų, atlikti tarnybiniai patikrinimai, arba teikta informacija nebuvo susijusi su viešuoju interesu). 7 sprendimuose vertinta informacija buvo siūsta prijungimui jau prie pradėtų tyrimų.

Pranešėjų pateiktos informacijos vertinimas

Pranešimuose pateiktos informacijos tyrimą pavedus organizuoti prokuratūros padaliniui arba atlikti kompetentingai institucijai (Ministerijoms, VTEK, VDI, FNTT ir kt.): pradėta

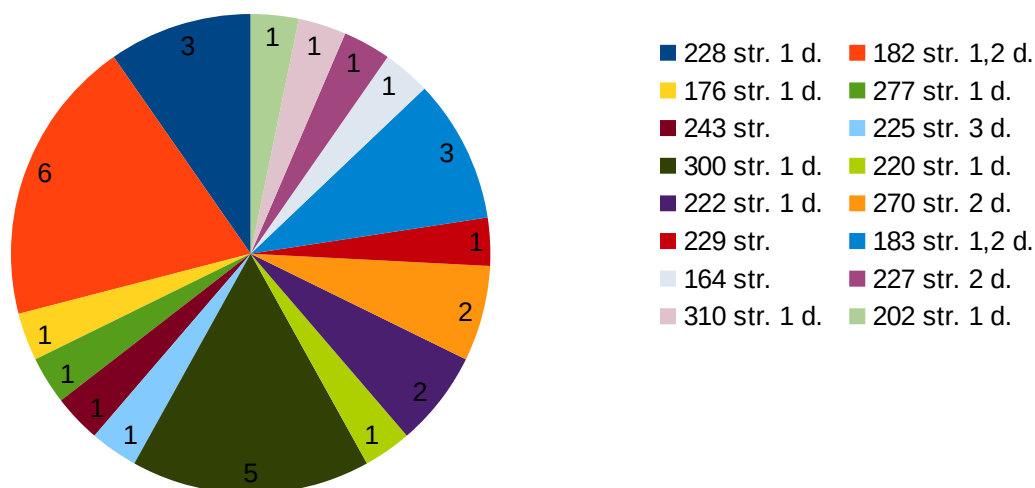
ikiteisminių tyrimų – 16*, atsisakyta pradėti ikiteisminį tyrimą- 15, atlikti tarnybiniai patikrinimai, tyrimai (pažeidimų nenustatyta) -11, atlikti tarnybiniai patikrinimai, tyrimai (pažeidimai nustatyti) - 11, informacija pateikta vertinimui (nepriimti sprendimai) – 3. 3 IT pradėti dėl 7 pranešimuose pateiktos informacijos, t. y. pranešimuose teikiamos aplinkybės sutapo, tačiau buvo pateikta skirtingų asmenų.

Iš lentelės matyti, kad pradėtų ikiteisminių tyrimų skaičius 2020 metais išaugo daugiau nei dvigubai, taip pat 37 procentais išaugo tyrimų, kurių metu nustatyti pažeidimai skaičius. Duomenys rodo, kad 22 procentais sumažėjo nutarimų atsisakyti ikiteisminius tyrimus skaičius. Vertinant šiuos duomenis sistemiškai galima teigti, kad 2020 metais buvo teikiama labiau pagrįsta informacija, leidusi kompetentingai įvertinti didesnę skaičių pažeidimų.

2020 m. pagal PAĮ nuostatus pateiktą informaciją pradėta 16 ikiteisminiai tyrimai (3 pradėti sujungus keliuose pranešimuose pateiktą informaciją). Ikiteisminiai padėti dėl LR BK 222 str. 1 d. (dėl apgaulingo apskaitos tvarkymo), BK 183 str. (dėl turto pasisavinimo), BK 228 str. (piktnaudžiavimo), BK 270 str. 2 d. (dėl aplinkos apsaugos arba gamtos išteklių naudojimo, arba statinių, kuriuose naudojamos ar saugomos pavojingos medžiagos arba kuriuose yra potencialiai pavojingų įrenginių ar atliekami potencialiai pavojingi darbai, priežiūros ar naudojimo taisyklių pažeidimo), BK 229 str. (tarnybos pareigų neatlikimo), LR BK 220 str. 1 d. (neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimo), BK 225 str. 3 d. (kyšininkavimo), BK 227 str. 2 d. (papirkimo), BK 300 str. 1d. (dokumento suklastojimas ar disponavimas suklastotu dokumentu), 176 str. 1 d. (darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimo), 277 str. (kovos su epidemijomis ar užkrečiamomis ligomis taisyklių pažeidimo), 310 str. 1 d. (žiauraus elgesio su gyvūnais), 164 str. 1 d. (vengimo išlaikyti vaiką), 182 str. (sukčiavimo), 202 str. (neteisėto vertimosi ūkine, komercine, finansine ar profesine veikla), 243 str. (vengimo atlikti baudžiamojo poveikio priemonės).

12 ikiteisminių tyrimų 2020 metų gale dar buvo atliekami, 2 nutraukti nesant nusikalstamos veikos, 1 sustabdytas, dėl vieno priimtas sprendimas užbaigti baudžiamuoju įsakymu.

Nutarimuose pradėti ikiteisminius tyrimus vertinta informacija (pagal LR BK straipsnius)

Iš diagramos matyti, kad pranešėjai teikė labai įvairią informaciją apie pažeidimus. Galima išskirti tik keletą BK straipsnių, dėl kurių informacija buvo teikta daugiau kartų (228 str, 300 str. 182 str. ir 183 str.). Palyginus su praėjusių metų pradėtų ikiteisminių tyrimų (pradėti pagal Pranešėjų apsaugos įstatymo nuostatus gavus informaciją) statistika, galima išvelgti tam tikrus dėsningumus: pernai, kaip ir šiemet, IT buvo pradėti dėl apgaulingo apskaitos tvarkymo, turto pasisavinimo, dėl aplinkos apsaugos pažeidimų, tarnybos pareigų neatlikimo, piktnaudžiavimo. Tai rodo, kad yra tam tikros nusikalstamų veikų grupės, dėl kurių pareiškėjai nuolat teikia informaciją.

Iš pateiktų straipsnių matyti, kad šiemet IT pradėtas ir dėl specifinės srities - kovos su epidemijomis ar užkrečiamomis ligomis taisyklių pažeidimų, darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimų, kas yra susiję su šių metų aktualijomis - COVID-19 pandemija. Šiemet iš 86 priimtų sprendimų, 9 pranešimuose teikta informaciją dėl galimų pažeidimų ligoninėse ar kitose gydymo įstaigose (sanatorijose ir pn.), pagal ją pradėti 2 ikiteisminiai tyrimai (pagal keturiuose pranešimuose teiktą informaciją), kitais atvejais nustatyti įvairūs pažeidimai. Su pažeidimais ligoninėse ar kitose gydymo įstaigose susijusi informacija sudaro apie 10 procentų visų pranešimų.

2020 m. pagal Pranešėjų apsaugos įstatymo nuostatas pateiktą informaciją priimta 15 nutarimų atsisakyti pradėti ikiteisminius tyrimus. Atlikus priimtų nutarimų įvertinimą nustatyta, kad daugiausiai teikta informacija dėl šių LR BK straipsnių: LR BK 228 str. 1 d. (piktnaudžiavimas) nutarimuose vertinta 8 kartus, LR BK 182 str. 1 d. (sukčiavimas) – 2 kartus; LR BK 300 str. 1 d. (dokumentų klastojimas) – 4 kartus; LR BK 226 str. (prekyba poveikiu) – 2 kartus.

Kompetentingose institucijose (Valstybinė tarnybinės etikos komisija, Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnyba, Viešųjų pirkimų tarnyba, Valstybinė darbo inspekcija, Klaipėdos miesto vyriausiasis policijos komisariatas, Valstybinė mokesčių inspekcija ir kt.) atlikus tyrimus pagal pranešimuose pateiktą informaciją 11 atvejų pažeidimų nustatyta nebuvo. Buvo tirta informacija susijusi su galimais pažeidimais vešiuosiuose pirkimuose; pinigų plovimu, įvadinio instruktavimo neatlikimu, darbo vietai nenustatytų rizikos faktorių, formaliai atliekamų mokymų ir darbų saugos kontrolės, galimai neteisėtai policijos pareigūnų, valstybinių institucijų darbuotojų veiksmais.

11 atvejais kompetentingose institucijose (VDI, savivaldybėse, Nacionaliniame visuomenės sveikatos centre, Lietuvos banke, Policijos departamento imuniteto valdyboje) atlikus pranešimuose pateiktą aplinkybių tyrimus buvo nustatyti pažeidimai: netinkamai vedama darbo laiko apskaita; gydymo įstaigose darbuotojai nebuvo aprūpinti tinkamomis asmens apsaugos priemonėmis, nustatyta, kad ligoninės skyriaus vedėjas pažeidė pareiginius nuostatus; nustatyti vartojimo kredito išdavimu susijusius santykius reglamentuojančio Lietuvos Respublikos vartojimo kredito įstatymo pažeidimai; nustatyti savavališkos statybos atvejai.

2.1. Teismų praktika

Iš 37 sprendimų nepripažinti pranešėju 3 buvo apskūsti pirmosios instancijos administraciniam teismui ir tai sudaro tik 13 procentų sprendimų nepripažinti pranešėju. Pirmosios instancijos teismas visų 3 skundų netenkino, 2 iš šių sprendimų buvo apskūsti Lietuvos Vyriausiajam administraciniam teismui, byla 2020 metų gale dar nebuvo išnagrinėta.

Dviejose byloje Vilniaus apygardos administracinis teismas vadovavosi teisės principu *lex retro non agit* – tai yra visos aplinkybės, apie kurias asmuo pranešė po sausio 1 d. jau buvo išsamiai išnagrinėtos iki įstatymo įsigaliojimo ir priimti atsakingų institucijų sprendimai. Kadangi Pranešėjų apsaugos įstatymas įsigaliojo 2019 m. sausio 1 d., o pareiškėjai prašė suteikti pranešėjo statusą už valstybės institucijoms teiktus ir išnagrinėtus pranešimus ankstesniais laikotarpiais t. y. dar negaliojant Įstatymui, teismas padarė išvadą, kad Generalinė prokuratūra pagrįstai pareiškėjams nesuteikė pranešėjo statuso, motyvuojant tuo, kad Įstatymas negali būti taikomas faktams ir teisinėms pasekmėms, atsiradusiems iki šio teisės akto įsigaliojimo.

Dar vienoje byloje buvo apskūstas sprendimas nepripažinti pranešėju, kurį Generalinė prokuratūra argumentavo tuo, kad pareiškėjas neatitiko Pranešėjų apsaugos įstatymo 2 straipsnio 6 dalie reikalavimų, t. y. pareiškėjo su įstaiga, apie pažeidimus kurioje panešė, nebuvo susijęs įstatyme numatytais santykiais. Teismas konstatavo, kad byloje nėra ginčo, t. y. ir pats pareiškėjas neginčija, kad įstatyme numatyto santykio tarp jo ir institucijos nėra, todėl laikytina, kad Generalinės prokuratūros sprendimas teisėtas ir pagrįstas.

3. Sprendimų dėl pranešėjų apsaugos, skatinimo ir pagalbos jiems priemonių taikymo priėmimas

3.1. Dėl neigiamo poveikio priemonių taikymo

Dėl neigiamo poveikio priemonių jų atžvilgiu taikymo per 2020 m. kreipėsi 8 asmenys ir tai (2019 metais – 12 asmenų). Ma

Pažymėtina, kad tokio pobūdžio tyrimai yra didelės apimties, nes visi besikreipiantys informaciją teikė kelis kartus (pavyzdžiui R. V teikė virš 10 prašymų ir raštų dėl neigiamo poveikio), buvo

pateikta didelis kiekis dokumentų, kuriuos reikėjo įvertinti. Visi kreipimaisi dėl neigiamo poveikio priemonių 2020 m. buvo pateikti dėl to, kad šios priemonės taikomos pačių pranešėjų atžvilgiu, kai tuo tarpu 2019 metais du kreipimaisi buvo pateikti dėl to, kad neigiamas poveikis buvo daromas sutuoktinio, dirbančio toje pat sistemoje atžvilgiu (PAĮ 10 straipsnio 3 dalis).

Pranešimai dėl neigiamo poveikio buvo pateikiami dėl perkėlimo į kitas pareigas (skyrių), dėl atliekamų tarnybinių patikrinimų, dėl atleidimo iš darbo.

3.2. Dėl atlyginimo ir kompensavimo

Per 2020 m. buvo gauti 2 prašymai dėl atlyginimo pranešėjams už vertingą informaciją išmokėjimo. Abiem atvejais Atlyginimo už pateiktą vertingą informaciją komisija Generaliniam prokurorui teikė išvadas su siūlymais skirti atlyginimą už vertingą informaciją. Visais atvejais Generalinis prokuroras pritarė Komisijos išvadoms ir priėmė sprendimus pranešėjams skirti atlyginimą. Prašymus teikusiems pranešėjams buvo atitinkamai išmokėtas 15000 ir 4000 eurų atlyginimas. 2019 metais atlyginimas nebuvo išmokėtas nei vienam iš 4 besikreipusių pranešėjų.

2020 m. 3 pranešėjai kreipėsi dėl kompensavimo už neigiamą poveikį ar patiriamus neigiamus padarinius dėl pranešimo. Vienu atveju Kompensavimo pranešėjams už patiriamą neigiamą poveikį ar galimus padarinius dėl pateikto pranešimo komisija Generaliniam prokurorui pateikė išvadą su siūlymu skirti 1950 eurų kompensaciją ir generalinio prokuroro sprendimu minėto dydžio kompensacija buvo paskirta. Dviejų prašymų nagrinėjimas perkeltas į 2021 metus.

3.3. Dėl valstybės garantuojamos teisinės pagalbos

PAĮ 14 straipsnyje numatyta, kad pranešėjui jo prašymu Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo nustatyta tvarka suteikiama antrinė valstybės garantuojama teisinė pagalba, neatsižvelgiant į Vyriausybės nustatytus turto ir pajamų lygius teisei pagalbai gauti. Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos suteikiama Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos sprendimu. Pagal šios institucijos pateiktus duomenis 2019 m. antrinė teisinė pagalba pagal pranešėjo statusą buvo suteikta 5 bylose 5 asmenims. 2020 m. - suteikta 5 bylose 3 asmenims.

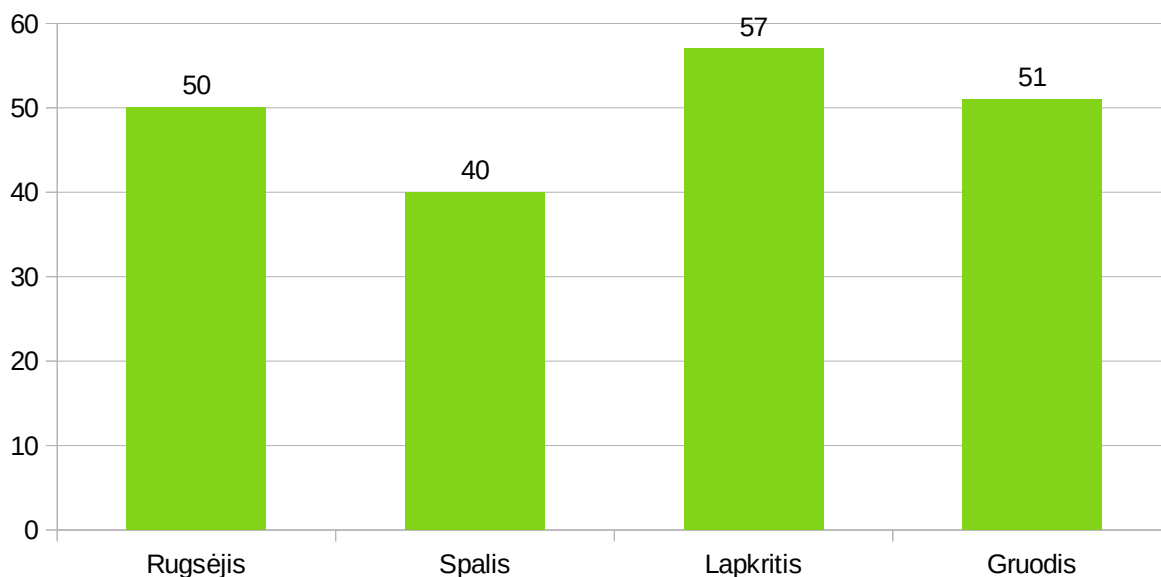
4. Asmenų ir institucijų konsultavimas PAĮ taikymo klausimais, PAĮ sklaida

Kadangi pranešėjų apsaugos institutas yra pakankamai naujas Lietuvos teisės sistemoje ir įstatymas įsigaliojo tik sausio 1 d., Vidaus tyrimų skyrius 2020 metais aktyviai dirbo siekdamas kuo didesnės įstatymo sklaidos: organizavo mokymus bei skaitė juose pranešimus, organizavo renginius, teikė informaciją žiniasklaidos priemonėms, organizavo tarpinstitucinius pasitarimus dėl įstatymo normų taikymo bei tobulinimo. Be to, skyriuje buvo įsteigta Konsultavimo linija, kurioje skyriaus atstovai konsultavo tiek valstybės įstaigas, tiek privačias įmones bei asmenims, norinčius teikti pranešimus.

Konsultavimo linija

2020 m. rugpjūčio mėnesį buvo įsteigta „Pranešėjų karštoji linija“. Kiekvieną darbo dieną nuo 8 val. iki 17 val. paskambinę prokuratūros internetinėje svetainėje nurodytu numeriu pareiškėjai gali gauti kompetentingų darbuotojų konsultaciją kaip užpildyti pranešimo formą, kokius dokumentus ir informaciją pateikti. Taip pat gali skambinti ir asmenys, kurie jau turi pranešėjo statusą, tačiau jų atžvilgiu vykdomas neigiamas poveikis ar jie pageidauja gauti valstybės garantuojamą antrinę teisinę pagalbą. Teikiame konsultacijas ir įmonėms, kurios rengia vidinių kanalų funkcionavimo aprašus ar jiems reikalinga informacija, kaip turėtų būti tiriamas pranešimas gautas per vidinį kanalą. Iš pateiktos diagramos matyti, kad per keturis 2020 metų mėnesius buvo suteiktos 198 konsultacijos fiziniams bei juridiniams asmenims.

Konsultavimo linija suteiktų konsultacijų skaičius

VTS 2020 metais įgyvendino šias sklaidos priemones:

- rengė programą, organizavo, moderavo bei skaitė pranešimus Šiaulių bei Panevėžio apygardų apygardų prokuratūrų prokurorams, šių regionų ikiteisminių institucijų, savivaldybių atstovams;

- rengė programą, organizavo mokymus bei skaitė pranešimus Nacionalinėje mokėjimų agentūroje, Lietuvos atominėje elektrinėje (7 mokymo dienų ciklas, su pranešėjų apsauga supažindinti įvairių grandžių darbuotojai);

- kartu su Specialiųjų tyrimų tarnyba (STT) ir organizacija „Transparency International“ Generalinėje prokuratūroje organizavo renginį „Pranešėjų apsaugos forumas 2020“. Šiame renginyje dalyvavo Generalinės prokuratūros vadovybė, Prezidentūros, Advokatūros, ministerijų bei didžiųjų Lietuvos įmonių atstovai. Forumo metu buvo aptarti esminiai Pranešėjų apsaugos įstatymo aspektai bei vertinama, ar šio įstatymo nuostatos yra pakankamos, siekiant užtikrinti maksimalią pranešėjų apsaugą mūsų šalyje, kiek jos atitinka Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl asmenų, pranešančių apie ES teisės pažeidimus, normas. VTS skyriaus atstovai supažindino forumo dalyvius su Pranešėjų apsaugos įstatymo taikymo praktika, pasidalino kilusiais iššūkiais;

- VTS kartu su „Transparency International“ Lietuvos skyriumi atliko studiją „Kaip viešojo sektoriaus institucijos įgyvendina pranešėjų apsaugos įstatymą?“, šios studijos rezultatai buvo pristatyti viešoje virtualioje konsultacijoje „Įstatymai patys neveikia: ar tinkamai apsaugome pranešėjus?“ , kurios tikslas buvo drauge aptarti, kaip institucijoms sekasi įgyvendinti Pranešėjų apsaugos įstatymą, kuris Lietuvoje įsigaliojo nuo 2019 m. sausio 1 d. VTS atstovė G. Bliujienė skaitė pranešimą Virtualiai vykusiame renginyje dalyvavo virš 200 privataus ir viešojo sektoriaus institucijų atstovų, atsakingų už vidinius pranešimų kanalus ir korupcijos prevenciją;

- 2020 m. Lapkričio 5-6 dienomis Latvijoje buvo organizuota tarptautinė konferencija "Whistleblowers: the next level". Šioje konferencijoje pristatyti pranešėjų apsaugos modelius buvo pakviestos Lietuva, Olandija bei Prancūzija. Vidaus tyrimų skyriaus vyriausiojo prokuroro padėjėja Gintarė Bliujienė šioje konferencijoje pristatė Lietuvoje veikiančio "prokuratūros modelio" privalumus, aptarė, kaip mūsų šalyje veikia pranešėjų apsaugos modelis. Virtualioje konferencijoje pasiklausyti pranešimų užsiregistravo virš 400 žmonių;

- davė interviu Žinių radijui, Lietuvos radijo ir televizijos laidai „Labas rytas, Lietuva“;

- teikė informaciją apie PAĮ žiniasklaidos priemones (BNS);

- dalyvavo Lietuvos Respublikos Seime organizuotame tarpinstituciniame susitikime dėl Pranešėjų apsaugos įstatymo nuostatų keitimo ir papildymo, taip pat tarpinstituciniuose

Generalinėje prokuratūroje organizuotose susitikimuose ([Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba](#), Ignalinos atominė elektrinė ir kt.);

- teikė pastabas raštu dėl įstaigų rengiamų Vidinių kanalų steigimo ir funkcionavimo tvarkų (Transporto saugos administracija, Elektrėnų komunalinis ūkis, Ignalinos atominė elektrinė).